

**ALEKSANDR FAYNBERG SHE'RIYATIDA VATAN
KONSEPTINING POETIK MODELI**

Abdurashidova Marjona Sanjarbekovna

*O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti,
Xalqaro jurnalistika fakulteti, 1-bosqich talabasi*
marjonaabdurashidova546@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan konseptining badiiy ifodalanish xususiyatlari tahlil qilinadi. Shoir ijodida Vatan nafaqat geografik hudud, balki insonning ichki dunyosi, xotiralari va ruhiy bog'liqligi sifatida talqin etiladi. Faynberg she'rlarida Vatan obrazlari tabiat manzaralari, shahar hayoti, insoniy munosabatlar va tarixiy xotira orqali ifodalanadi. Shuningdek, uning poetik tafakkurida Vatan tushunchasi insonparvarlik, bag'rikenglik va millatlararo totuvlik g'oyalari bilan uyg'un holda namoyon bo'ladi. Maqolada shoirning badiiy uslubi, obrazlar tizimi va lirik qahramon ruhiyati orqali Vatan konseptining poetik modeli ochib beriladi.

Kalit so'zlar: Vatan konsepti, poetik model, lirik qahramon, obraz, xotira, insonparvarlik, bag'rikenglik, she'riyat

**THE POETIC MODEL OF THE CONCEPT OF MOTHERLAND IN
ALEKSANDR FAYNBERG'S POETRY**

Abdurashidova Marjona Sanjarbekovna

*Uzbekistan State World Languages University,
1st-year student of the Faculty of International Journalism*
marjonaabdurashidova546@gmail.com

Abstract This article analyzes the artistic features of the concept of the Motherland in the poetry of Aleksandr Faynberg. In the poet's works, the Motherland is interpreted not only as a geographical space, but also as a spiritual and emotional connection reflected in human memory and inner world. Faynberg expresses the image of the Motherland through nature, urban life, human relationships, and historical memory. Moreover, the concept of the Motherland in his poetic thinking is closely connected with ideas of humanism, tolerance, and interethnic harmony. The article explores the poetic model of the Motherland through artistic imagery, stylistic devices, and the inner world of the lyrical hero.

Keywords: concept of Motherland, poetic model, lyrical hero, image, memory, humanism, tolerance, poetry

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

Aleksandr Faynberg zamonaviy adabiyotda o'ziga xos badiiy tafakkurga ega bo'lgan shoirlardan biri hisoblanadi. Uning she'riyatida insoniy qadriyatlar, ruhiy kechinmalar va jamiyat bilan bog'liq masalalar chuqur yoritilgan. Ayniqsa, Vatan tushunchasi shoir ijodida muhim o'rin tutadi. Faynberg uchun Vatan faqatgina hudud yoki geografik makon emas, balki insonning ichki dunyosi, ruhiy tayanchi va hayotiy qadriyatlari bilan chambarchas bog'liq tushunchadir. Shoir asarlarida Vatan obrazlari turli shakllarda namoyon bo'ladi. Ba'zan u ona zamin sifatida tasvirlansa, ba'zan esa inson xotiralari, bolalik davri yoki yaqin insonlar bilan bog'liq hissiyotlar orqali ochib beriladi. Shu jihatdan Faynberg she'riyatida Vatan konsepti keng va ko'p qatlamli ma'noga ega.

Faynberg she'riyatida Vatan konsepti ko'pincha lirik qahramonning ichki dunyosi orqali ochib beriladi. Lirik qahramon uchun Vatan bu uning yashayotgan joyi, o'tmishi, xotiralari va kelajagi bilan bog'liq bo'lgan murakkab tushunchadir. Shoir Vatan obrazini yaratishda ko'proq hissiy va ramziy vositalardan foydalanadi. Masalan, tabiat manzaralari orqali Vatan tasviri beriladi. Daraxtlar, osmon, yo'llar va shahar ko'chalari shoir uchun oddiy detallar emas, balki Vatan timsoliga aylanadi. Bu detallar orqali o'quvchi Vatan bilan bog'liq chuqur hissiy holatlarni his qiladi. Shuningdek, Faynberg she'riyatida shahar obrazlari ham muhim o'rin tutadi. Shahar hayoti, undagi odamlar, kundalik voqealar Vatan tushunchasini yanada jonlantiradi. Bu orqali shoir Vatan faqat tarixiy yoki romantik tushuncha emas, balki real hayot bilan bog'liq ekanini ko'rsatadi. Faynberg ijodida Vatan tushunchasi ko'pincha insoniy qadriyatlar bilan bog'liq holda tasvirlanadi. U insonparvarlik, bag'rikenglik va mehr-muhabbatni Vatan bilan uyg'un holda ko'rsatadi. Bu esa Vatan konseptining yanada kengroq ma'noga ega ekanini anglatadi. Shoir asarlarida millatlararo totuvlik g'oyasi ham Vatan tushunchasi bilan bog'liq holda beriladi. Turli millat vakillarining bir makonda tinch va totuv yashashi Vatan konseptining muhim jihati sifatida talqin qilinadi. Bu esa Faynberg ijodining zamonaviy va dolzarb ekanini ko'rsatadi. Faynbergning poetik uslubi ham Vatan konseptini ochib berishda muhim rol o'ynaydi. U oddiy, ammo chuqur ma'noli so'zlardan foydalanadi. She'rlarida ortiqcha murakkablik yo'q, lekin har bir satr o'quvchini o'ylantiradi. Shu orqali shoir o'quvchi bilan bevosita muloqotga kirishadi. Lirik qahramon ruhiyati ham Vatan konseptini tushunishda muhim omil hisoblanadi. Qahramonning ichki kechinmalari, xotiralari va his-tuyg'ulari orqali Vatan tushunchasi yanada chuqurroq ochiladi. Bu esa o'quvchiga o'z hayoti bilan bog'lash imkonini beradi. Faynberg she'riyatida Vatan ko'pincha xotira bilan bog'liq holda tasvirlanadi. O'tmishdagi voqealar, bolalik xotiralari va yaqin insonlar bilan bog'liq lahzalar Vatan obrazini yanada boyitadi. Bu esa Vatan tushunchasining faqat bugungi kun bilan emas, balki o'tmish bilan ham bog'liq ekanini ko'rsatadi.

Xulosa qilib aytganda, Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan konsepti keng va chuqur ma'noga ega bo'lgan badiiy tushuncha sifatida namoyon bo'ladi. U Vatan obrazini turli poetik vositalar orqali ifodalaydi va uni inson ruhiyati bilan chambarchas bog'laydi. Shoir uchun Vatan nafaqat yashash joyi, balki inson qalbi, xotiralari va hayotiy tajribasi bilan uzviy bog'liq bo'lgan muhim tushunchadir. Faynberg ijodida Vatan tushunchasi insoniy

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

qadriyatlar bilan uyg'un holda talqin qilinadi. Unda mehr-muhabbat, sadoqat, bag'rikenglik va insonparvarlik kabi fazilatlar Vatan bilan birgalikda ifodalanadi. Bu esa Vatan obrazining nafaqat geografik, balki ma'naviy va ruhiy mazmunga ega ekanini ko'rsatadi. Shoir she'riyatida Vatan ko'pincha xotira, bolalik davri, yaqin insonlar va hayotiy kechinmalar orqali ochib beriladi. Bu esa o'quvchiga Vatan tushunchasini yanada yaqinroq his qilish, uni o'z hayoti bilan bog'lash imkonini beradi. Shu jihatdan Faynberg ijodi o'quvchida chuqur hissiy taassurot qoldiradi va uni o'ylashga undaydi. Shuningdek, Faynberg ijodida Vatan konsepti millatlararo totuvlik va madaniyatlararo muloqot bilan ham uzviy bog'langan. Turli millat va madaniyat vakillarining bir makonda tinch yashashi g'oyasi uning asarlarida muhim o'rin tutadi. Bu esa shoir ijodining zamonaviy jamiyat uchun dolzarb ekanini yana bir bor tasdiqlaydi. Umuman olganda, Aleksandr Faynberg she'riyati Vatan tushunchasini yangicha badiiy talqinda ochib beradi. Uning asarlari orqali Vatan nafaqat hududiy makon, balki insonning ichki dunyosi, ma'naviy boyligi va hayotiy qadriyatlari bilan bog'liq murakkab va ko'p qirrali tushuncha sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli Faynberg ijodini o'rganish adabiyotshunoslik va ma'naviyat rivoji uchun muhim ahamiyatga ega hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Faynberg, A.A. *She'riy asarlar to'plami*. Moskva: 2010. (45–78-betlar)
2. Faynberg, A.A. *Tanlangan asarlar*. Moskva: 2012. (112–150-betlar)
3. Ivanov, P. *Zamonaviy rus she'riyati*. Moskva: 2015. (67–95-betlar)
4. O'zbekiston adabiyoti: XX–XXI asr. Toshkent: 2018. (210–235-betlar)
5. Karimov, Sh. *Adabiyot nazariyasi asoslari*. Toshkent: 2016. (89–104-betlar)
6. www.adabiyot.uz
7. www.kitobxon.uz

